

KansalaisAreena ry
VAPAAEHTOISTYÖLLÄ ON MERKITYSTÄ

TIEDOTE

6.3.2015

Tarvitseeko vapaaehtoistoiminta kokonaisvaltaista lainsäädäntöä?

Järjestöt luovuttivat eduskunnassa puolueille vetoomuksen vapaaehtoistoiminnan kehittämiseksi seuraavalla hallitusohjelmakaudella 2015–2019.

Kansalaisyhteiskuntapolitiikan neuvottelukunnan (KANE) Vapaaehtoistoiminnan toimintaedellytykset -työryhmä ja Kansalaisareena ry toteuttivat syyskuussa 2014 kyselyn, jolla selvitettiin niitä esteitä, joita vapaaehtoistyötä koordinoivat ja organisoivat yhteisöt näkevät vapaaehtoistoiminnan kehittämisessä sekä sitä, miten vapaaehtoistyön toimintaedellytyksiä pitäisi parantaa. Kyselyn pohjalta valmisteltiin vetoamus puolueille vapaaehtoistoiminnan kehittämiseksi hallituskaudella 2015–2019. Vapaaehtoistoiminnan kehittämisen esteinä nähtiin:

1. Tiedonpuute vapaaehtoisten oikeuksista ja velvollisuuksista sekä vapaaehtoistyömahdollisuuksien saavutettavuuden ongelmat
2. Taloudellisten resurssien vähäisyys; yhteiskunnallisten vapaaehtoistyön rahoitusmallien ja yhteishankkeiden niukkuus
3. Lainsäädännölliset ja hallinnolliset esteet ja rajoitteet vapaaehtoisena toimimiseen (työlainsäädäntö, verolainsäädäntö, työttömyysturvalaki):

- * vastuukysymysten epäselvyys
- * palkattoman ja palkallisen työn rajanvetoon liittyvät ongelmat
- * kulukorvauksiin ja korvausten verottomuuteen liittyvät epäselvyydet (esim. työttömän vapaaehtoisen luottamushenkilön kilometrikorvausten verollisuus verrattuna työssä olevan kilometrikorvausten verottomuuteen)
- * talkootyönä tehdyn varainhankinnan verovapauden epäselvyys jne.

Adressiin kerättiin helmikuussa 2015 allekirjoituksia vapaaehtoistoimintaa organisoivilta yhteisöiltä ja yhdistyksiltä. Suomessa on 126 000 järjestöä, joissa on jäseniä noin 15 miljoonaa. Allekirjoituksia tuli sektorirajat ylittäen niin keskusliitoilta, alueellisilta yhdistyksiltä kuin vapaaehtoistoiminnan koordinaattoreiden VALIKKO-verkostoilta, vapaamuotoisilta ryhmittymiltä ja seurakuntien vapaaehtoistyön parista. Vetoomuksen allekirjoittaneet 103 yhteisöä ovat suomen- ja ruotsinkielisiä; sosiaali- ja terveys, ympäristö- ja kehitysyhteistyö-, liikunta- ja kulttuurijärjestöjä. Yhteisöt toimivat niin seniori- kuin nuorisotyössä, nais- ja miesasian parissa, vapaan sivistystyön, seksuaalisen tasa-arvon parissa jne. He edustavat noin 8 miljoonaa lähes 15

miljoonaisesta suomalaisten järjestöjen jäsenkentästä, arvioi Kansalaisareenan toiminnanjohtaja **Anitta Raitanen**.

Adressia olivat vastaanottamassa **Anne Kalmari** (kesk), **Sanna Lauslahti** (kok), **Anu Urpalainen** (kok), **Mika Niikko** (ps), **Katja Hänninen** (vas), **Riitta Myller** (sdp), **Thomas Blomqvist** (rkp) sekä pääsihteeri **Merja Eräpolku** (kd:n eduskuntaryhmän pääsihteeri).

Kaikkien puolueiden edustajat lupasivat edistää vapaaehtoistyön kehittymisen mahdollisuuksia seuraavalla hallituskaudella.

– Jos vapaaehtoistyötä ei olisi, Suomi ei olisi näin hyvä yhteiskunta, Anne Kalmari summasi.

SOSTE Suomen sosiaali- ja terveys, Suomen Nuorisoyhteistyö – Allianssi sekä valtakunnallinen liikunta- ja urheiluorganisaatio Valo ovat kartoittaneet jäsenjärjestöjensä vapaaehtoistoimintaa ja hallinnollista taakkaa osana Järjestöbarometriä 2014. Selvitys tuo laajemmin esille erityisesti byrokratian järjestöjen vapaaehtoistoiminnalle aiheuttamia esteitä, kertoi adressia mukana luovuttamassa ollut SOSTEn johtaja **Panu Laturi** luovuttaessaan selvitystä edustajille.

Kansalaisyhteiskuntapolitiikan neuvottelukunnan puheenjohtaja **Eero Rämö** korosti vapaaehtoistyön kansantaloudellista merkitystä ja sitä, ettei toimintaa pitäisi hankaloittaa.

Joonas Pekkanen Avoin ministeriö ry:stä toi esille muun muassa rahankeräyslain uudistuksen ja toiveen, ettei esimerkiksi kampanjoihin rahoitusta kerätessä tarvitsisi erikseen perustaa yhdistystä.

Vapaaehtoistyön addressi löytyy [täältä](http://kansalaisareena.fi/eduskunta/wp-content/uploads/2015/02/Vapaaehtoisty%C3%B6n-adressi-20151_editoitu.pdf) (http://kansalaisareena.fi/eduskunta/wp-content/uploads/2015/02/Vapaaehtoisty%C3%B6n-adressi-20151_editoitu.pdf)

Adressin liitteenä oleva järjestöbarometri konkretisoi edellä mainittuja ongelmia järjestöjen päivittäisessä työssä. Järjestöbarometri löytyy [täältä](http://kansalaisareena.fi/eduskunta/wp-content/uploads/2015/02/Byrokratian-ongelmat.pdf) (http://kansalaisareena.fi/eduskunta/wp-content/uploads/2015/02/Byrokratian-ongelmat.pdf)

Estekartoitus-raportti löytyy [täältä](http://kansalaisareena.fi/eduskunta/wp-content/uploads/2015/02/estekartoitus1.pdf) (http://kansalaisareena.fi/eduskunta/wp-content/uploads/2015/02/estekartoitus1.pdf)

Lisätietoja ja valokuvia:

www.kansalaisareena.fi/eduskunta/

Anitta Raitanen, toiminnanjohtaja, Kansalaisareena ry, 050 4420 429,
anitta.raitanen(at)kansalaisareena.fi

Katja Reinikainen, viestintäsuunnittelija, Kansalaisareena ry, 040 742 2235
katja.reinikainen(at)kansalaisareena.fi